

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 13 0 U 006011 21 Uvp
Banjaluka, 08.03.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sačinjenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Željke Vujanović, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi M.M. iz D. koga zastupa punomoćnik R.P., advokat iz B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 08.07.2020. godine, tuženog Ministarstva..., u predmetu utvrđivanja svojstva ratnog vojnog invalida i prava na invalidninu, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Doboju broj 13 0 U 006011 20 U od 12.03.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 08.03.2023. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za nadoknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) je odbijena tužba podnesena protiv uvodno označenog osporenog akta, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Odjeljenja za boračko-invalidsku zaštitu Grada D. broj ... od 30.12.2019. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbačen je kao nedopušten zahtjev tužioca za utvrđivanje statusa ratnog vojnog invalida i prava na ličnu invalidninu po osnovu bolesti, te je odbijen zahtjev tužioca za utvrđivanje svojstva ratnog vojnog invalida u dijelu koji se odnosi na oštećenje organizma koje je nastalo kao posljedica povrede zadobijene kao pripadnik aktivnog sastava Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe se obrazlaže razlozima da je zakonito postupio tuženi kada je ostavio na snazi rješenje prvostepenog organa od 30.12.2019. godine, jer je za svoju odluku dao valjane, na zakonu zasnovane razloge. Sud je podržao stav tuženog da nisu ispunjeni uslovi da se tužiocu prizna status ratnog vojnog invalida, što je on zatražio zahtjevom podnesenim prvostepenom organu dana 01.12.2017. godine. Ovo stoga što oboljenja koja je tužilac u ratu zadobio spadaju u oboljenja nepoznate ili multifaktorijalne etiologije iz odredbe člana 40. stav 3. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 134/11, 9/12 i 40/12 - u daljem tekstu: Zakon o pravima boraca), koja oboljenja shodno odredbi člana 130. stav 2. tog zakona ne mogu biti osnov za priznavanje prava po zahtjevu koji se prvi put podnosi 2017. godine, pa je u tom dijelu zahtjev pravilno odbačen kao nedopušten, a nakon

što je pribavljen nalaz i mišljenje prvostepene ljekarske komisije broj ... od 23.05.2019. godine, čije je medicinske zaključke podržala drugostepena ljekarska komisija u nalazu i mišljenju broj ... od 23.06.2020. godine. Takođe je ocijenjen pravilnim stav tuženog da u konkretnom slučaju nema osnova za utvrđivanje statusa ratnog vojnog invalida po osnovu oštećenja organizma tužioca koja su nastala kao posljedica povređivanja koje se desilo dana 23.09.1992. godine u mjestu Prnjavor, jer je tuženi, kao nadležni organ u smislu odredbe člana 127. Zakona o pravima boraca, rješenjem broj ... od 25.03.2019. godine izvršio reviziju uvjerenja o povređivanju tužioca, te izdao novo uvjerenje broj ... od 25.03.2019. godine iz kojeg proizilazi da ovo povređivanje tužioca nije u vezi sa vršenjem vojnih dužnosti, a što je neophodan uslov za ostvarivanje traženog prava u smislu odredbe člana 5. stav 1. Zakona o pravima boraca.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac pobija zakonitost iste zbog povreda pravila postupka koje su od uticaja na rješenje stvari i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu navodi da pobijana presuda sadrži nepravilnosti zbog kojih zakonitost iste nije moguće ispitati, tačnije ne sadrži razloge o bitnim činjenicama, a razlozi koji su dati su nejasni i protivriječni. Tako sud navodi da se tužilac prvi put obratio organu 01.12.2017. godine, što nije tačno, jer se on više puta obraćao prvostepenom organu radi predavanja zahtjeva, ali mu uposleni na šalteru iz nekog razloga nisu htjeli primiti zahtjev. Dalje iznosi istorijat ovog upravnog postupka navodeći da je prethodno prvostepenim rješenjem od 28.05.2019. godine njegov zahtjev za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida bio uvažen, da se on na to rješenje nije žalio jer zbog zdravstvenog stanja nije imao snage da se bori za svoja prava, a da je iz nekog nepoznatog razloga prvostepeni organ dostavio tuženom spis na reviziju, iako tuženi to nije tražio, što je suprotno odredbi člana 98. stav 6. Zakona o pravima boraca. Navodi da je drugostepenim aktom od 10.12.2019. godine donesenim u tom postupku revizije poništeno prvostepeno rješenje od 28.05.2019. godine, te da je u ponovljenom postupku dana 30.12.2019. godine doneseno novo prvostepeno rješenje čiju je zakonitost podržao tuženi osporenim aktom od 08.07.2020. godine, koji je tužilac osporio tužbom čiji navodi nisu pravilno razmotreni od strane suda. Ističe da je tužbom prigovorio na to da se osporeni akt zasniva samo na nalazu i mišljenju drugostepene ljekarske komisije broj 91/20 od 23.06.2020. godine, što znači da je tuženi proizvoljno riješio ovaj sporni odnos, a sa čim se saglasio Okružni sud u Doboju kršeći na taj način pravo tužioca na obrazloženu odluku koje mu je garantovano odredbama člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i člana II/3 tačka e) Ustava BiH. Dalje je isticao i ističe da tuženi nije bio nadležan da donese rješenje broj ... od 25.03.2019. godine kojim je revidirao uvjerenje o povređivanju tužioca, koji postupak je u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, što navedeno rješenje čini nezakonitim i zbog čega isto ne može proizvoditi pravno dejstvo. Konačno citira odredbu člana 2. stav 1. tačka a) i b) Zakona o pravima boraca, te navodi da je on u spornom periodu vršio vojne i druge dužnosti za odbranu Republike Srpske i da ispunjava uslove za priznavanje statusa borca, te citira odredbu člana 5. stav 1. Zakona o pravima boraca koja daje definiciju ratnog vojnog invalida, te zaključuje da mu nije jasno zašto su organi uprave i sud utvrdili da tužilac ne ispunjava uslove za sticanje svojstva ratnog vojnog invalida kada se tačno zna koja oboljenja je on zadobio i kako su ista nastala. Zbog navedenog predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine ili preinači na način da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, a tuženi obaveže da mu nadoknadi troškove ovog postupka koji se odnose na sastav zahtjeva od strane advokata u iznosu od 877,50 KM.

Tuženi u odgovoru na zahtjev ističe da su svi navodi iz istog već cijenjeni od strane tuženog osporenim aktom, a isto tako i od strane suda povodom pokrenutog upravnog spora, zbog čega predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, na osnovu odredbe 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog od 08.07.2020. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Neosnovan je navod zahtjeva da je sud pogrešno zaključio da se tužilac prvostepenom organu prvi put obratio 2017. godine, jer tako proizilazi iz dostavljenog upravnog spisa u kome nema dokaza da se on ranije obraćao sa zahtjevom za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida i da su „zaposleni na šalteru“ odbili da prime zahtjev.

Takođe je neosnovan navod tužioca kojim se ukazuje da je prvostepeni organ suprotno odredbi člana 98. stav 6. Zakona o pravima boraca predmet dostavio tuženom radi revizije prethodnog prvostepenog rješenja od 28.05.2019. godine (na koje se on nije žalio), iako tuženi to nije tražio, obzirom da iz spisa proizilazi da je to prvostepeno rješenje od 28.05.2019. godine doneseno u ponovljenom postupku i da podliježe reviziji koja odlaže izvršenje rješenja, zbog čega je predmet i proslijeđen tuženom u skladu sa odredbom člana 98. stav 3. Zakona o pravima boraca.

Bez osnova je navod tužioca da se osporeni akt od 08.07.2020. godine zasniva samo na nalazu i mišljenju drugostepene ljekarske komisije broj 91/20 od 23.06.2020. godine, odnosno to je tačno u pogledu utvrđivanja medicinskih činjenica koje su od značaja za predmetnu upravnu stvar i to vezanih za prirodu oboljenja koja je tužilac u ratu zadobio, a koje činjenice se i utvrđuju na osnovu tog dokaza, jer tako propisuje odredba člana 94. Zakona o pravima boraca.

Navod tužioca da tuženi nije bio ovlašćen da donese rješenje broj ... od 25.03.2019. godine i istim izvrši reviziju uvjerenja o povređivanju tužioca suprotan je odredbi člana 127. Zakona o pravima boraca, što je pravilno zaključio nižestepeni sud.

Konačno, nije sporan sadržaj odredbe člana 2. stav 1. tačka a) i b) Zakona o pravima boraca koja daje definiciju borca, kao ni sadržaj odredbe člana 5. stav 1. istog zakona koja daje definiciju ratnog vojnog invalida, sporno je samo to što tužilac ne ispunjava uslove za ostvarivanje statusa ratnog vojnog invalida iz razloga što njegovo povređivanje u mjestu Prnjavor koje se desilo 23.09.1992. godine nije u vezi sa vršenjem vojnih dužnosti (što je utvrđeno revidiranim uvjerenjem), te što je u ratu zadobio oboljenja na osnovu kojih se po zahtjevu podnesenom 2017. godine ne može ostvariti taj status, što je sve pravilno utvrdio tuženi, a podržao nižestepeni sud.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakovitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje iste odbija kao neosnovan, shodno odredbi člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke ove presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužioca odbijen, pa proizilazi da on nije uspio u ovom postupku, zbog čega mu ne pripada pravo na nadoknadu troškova istog.

Zapisničar
Željka Vujanović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić